Gemeente Duiven

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Voorjaarsnota 2023 gemeente Duiven

Zaak- & documentnr. : Z/23/109868 201618077
Portefeuillehouder : Johannes Goossen

Opsteller : Mark Jordens
Afdeling : Fin. en Belastingen
Telefoonnr : 0630201341

Samenvatting
Dit is de tweede Voorjaarsnota tijdens deze collegeperiode. Hierin zijn de autonome ontwikkelingen, speerpunten en wensen/keuzemogelijkheden behorend bij de 3 opgaven voor het volgende begrotingsjaar opgenomen. De Voorjaarsnota wordt ook gebruikt als eerste financiële tussenrapportage voor het lopende boekjaar 2023 en wordt in juli aan de raad voorgelegd. De keuzes die in de raadsvergadering van 11 juli worden gemaakt, worden verwerkt in de Meerjarenbegroting 2024-2027 zodat de begrotingsbehandeling in november soepeler kan verlopen.

Beslispunten

1. De budgetten voor het lopende jaar 2023 en de begrotingsjaren 2024-2027 conform de toelichtingen bij de autonome ontwikkelingen van de 3 programma's van de Voorjaarsnota aan te passen.
2. De financiële consequenties van de jaarschijven conform begrotingswijziging te verwerken.
3. De investeringskredieten voor de in de Voorjaarsnota bij ieder programma genoemde bedragen beschikbaar te stellen. Dat zijn dus de kredieten voor hondenloslooopterrein Kemmelaan, derde helft Triominos, dak Groene Ring-Zuid, Frisse scholen, herinrichting Eilandplein, herinrichting Schuttersplein, maatregelen Horsterpark, betonherstel Breitnerstraat, slijtlaag tunnel Horsterstraat, renovatie Roodwilligenstraat, asfaltvervanging Landaalstraat, drempel Veldstraat, verkeersveiligheid fietsers Molenstraat, transit 112 antennes centrum, omzetten krediet papiercontainers, maatregelen fietspad Pinksterbloem, vervangen asfalt Kerkstraat/Schoepikstraat en versnelde vervanging armaturen straatverlichting.
4. Speerpunten en aanvullende wensen die eenmalig geld vragen te honoreren voor een totaalbedrag van € 2.132.497.
5. De te honoreren speerpunten, nieuwe wensen en dekkingsmaatregelen te verwerken in de op te stellen meerjarenbegroting 2024-2027.

Aanleiding

Conform onze planning- en controlcyclus wordt aan de raad een Voorjaarsnota voorgelegd met daarin de voorstellen van het college voor speerpunten en nieuw beleid voor de komende jaren.

Digitaal ondertekend door Zynyo B.V.
Datum: 06-06-2023 13:14 CEST
Document ID:
1db1c8f6-62fb-4cbe-a942-3c4992298

Planning

Om de gevolgen van deze Voorjaarsnota te kunnen verwerken in de Programmabegroting 2024-2027 moet deze voor het zomerreces worden vastgesteld. De Programmabegroting moet volgens de Gemeentewet uiterlijk 15 november worden aangeleverd bij de Provincie. Tijdige aanlevering is een belangrijke voorwaarde om voor repressief toezicht in aanmerking te kunnen komen. Repressief toezicht is de lichtste vorm van toezicht.

Beoogd effect

De Voorjaarsnota is bedoeld om de discussie in de Raad over de te voeren beleidslijn in het komende begrotingsjaar tijdig te kunnen voeren. Door de discussie halverwege het jaar te voeren wordt de druk van de begrotingsvergadering in november gehaald. De Voorjaarsnota is daarmee de belangrijkste bouwsteen voor de nog op te stellen Meerjarenbegroting 2024-2027 en het ultieme instrument voor de Raad om invulling te geven aan haar budgetrecht.

Argumenten

De Voorjaarsnota is de start van een nieuwe p&c-cyclus.
Voor u ligt de concept Voorjaarsnota 2023 van de gemeente Duiven. In de Voorjaarsnota wordt vooruitgekeken naar de begroting 2024 en worden voorstellen voor nieuw beleid en aanvullende wensen ingebracht. Daarnaast bevat de Voorjaarsnota een financiële tussenrapportage van het lopende begrotingsjaar. Tot slot is er een meerjarig financieel totaalbeeld opgenomen waarin de financiële gevolgen van de Voorjaarsnota zijn opgenomen.

De Voorjaarsnota is ingedeeld op programmaniveau. Er zijn drie programma's: Bestuur, Maatschappij en Omgeving. Per programma worden onder andere ontwikkelingen genoemd die van invloed (kunnen) zijn op het programmadoel en de hoofddoelen en de inhoudelijke speerpunten. Binnen deze drie programma's staan de 3 opgaven centraal.

1.1 De meicirculaire 2023 is niet verwerkt.
De meicirculaire 2023 wordt op 31 mei gepubliceerd. Dat geeft onvoldoende tijd om de uitkomsten te kunnen verwerken voor de definitieve behandeling van de Voorjaarsnota in het college. Daardoor zal een kennisgeving moeten worden nagestuurd waarin de cijfers worden aangepast. Op dit moment is nog onduidelijk of de opschalingskorting nog verder zal worden opgeschort of wellicht zelfs geschrapt. Mogelijk bereiken het Rijk en de VNG hierover nog voor de meicirculaire overeenstemming. Voorlopig houden we in onze ramingen nog rekening met de opschalingskorting vanaf 2026. In deze Voorjaarsnota zijn wel de gevolgen van de nieuwsbrief van PAUW opgenomen. Daarin is een prognose voor de Loon-PrijsOntwikkelings (LPO) accressen afgegeven. Het valt op dat de percentages die hier worden gehanteerd veel lager zijn dan de indexeringen die 1Stroom en veel andere gemeenschappelijke regelingen hanteren. Over het volume accres is nog geen informatie afgegeven.

3.1 Investeringskredieten gaan vaak om grote bedragen.
Door de verschillende investeringskredieten apart te benoemen in de Voorjaarsnota en hiervoor een separaat beslispunt op te nemen wordt hier meer aandacht op gevestigd en wordt recht gedaan aan de oproep van de Raad. Investeringskredieten gaan vaak om grote bedragen en de kapitaallast die hieruit voort komt wordt structureel (voor de economische levensduur van de investering) in de ramingen opgenomen.

5.1 Alle nieuwe ontwikkelingen zijn in beeld gebracht.
In de Voorjaarsnota worden alle speerpunten voor het komende jaar alsmede de nieuwe beleidsontwikkelingen voor de komende jaren in beeld gebracht. Hierbij is getracht scherp aan de wind te zeilen om een sluitend saldo te kunnen presenteren.

5.2 Financieel duurzaam beleid blijft het uitgangspunt.
Voor de gemeente Duiven is financieel duurzaam beleid een belangrijk uitgangspunt. Het doel is om een structureel sluitende begroting te presenteren. Incidentele zaken mogen met incidenteel geld worden gedekt. De uitvoering van de speerpunten en wensen mag er niet toe leiden dat de lastendruk voor de inwoners met meer dan het inflatiepercentage wordt verhoogd. Voor goedkeuring van de begroting door de Provincie is het in ieder geval noodzakelijk om de jaarschijf 2024 structureel sluitend te hebben. Mocht dat niet lukken dan wordt gekeken naar het laatste jaar van deze meerjarenbegroting dus 2027. Als dat jaar namelijk wel sluit kan de gemeente aantonen dat zij een structureel sluitend perspectief heeft.
Het streven om in deze nota te komen tot een sluitende begroting voor 2024 bleek behoorlijk ingewikkeld. Wat heeft prioriteit, wat is van groot belang voor het verder werken aan onze opgaven en hoe spelen we in op de gevolgen van de landelijke problematiek. Het college legt u een Voorjaarsnota voor die niet geheel sluitend is. Bij de behandeling in de gemeenteraad is dan ook de vraag of we in de huidige fase wel al willen komen tot een sluitend perspectief voor 2024. Met de keuzes die we maken met deze Voorjaarsnota geven we kaders, kleur en richting voor de komende jaren.

5.3 Participatie gaat een steeds grotere rol spelen.
In deze Voorjaarsnota is Participatiebeleid een belangrijk onderwerp. Voor de ontwikkeling van het beleid worden op een aantal onderdelen extra budgetten gevraagd. In de aanloop naar de Voorjaarsnota 2024 zal ook extra aandacht worden besteed aan actieve participatie van inwoners bij de totstandkoming van de Voorjaarsnota. In het proces van totstandkoming zal naar ruimte worden gezocht om inwoners meer te kunnen betrekken zodat er een breed draagvlak voor het gemeentelijk beleid kan worden gecreëerd.

Kanttekeningen

1.1 Voor de gemeenschappelijke regelingen is een flinke kostenstijging opgenomen.
In deze Voorjaarsnota is rekening gehouden met de meerjarenbegrotingen die de gemeenschappelijke regelingen recent hebben toegezonden. Dat levert in alle gevallen een kostenstijging op die in deze Voorjaarsnota is meegenomen. In hun begrotingen hebben de gemeenschappelijke regelingen allemaal de recente loonstijgingen alsmede een inflatiecorrectie doorgerekend in hun uitgaven. Deze worden allemaal bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. Voorlopig zijn alleen de jaren 2023 en 2024 uit deze begrotingen gevolgd. Met de gemeenschappelijke regelingen zullen eerst afspraken moeten worden gemaakt over de hoogte van de loon- en prijsstijgingen zodat de stijgingen ook eerlijk worden verdeeld. Gezien de financiële ontwikkelingen zal nog naar een structurele oplossingen moeten worden gezocht door alle partijen. Hiervoor zijn in alle zienswijzen de GR’en opgeroepen vanaf 2025 2% te matigen.

1.2 Er is rekening gehouden met de actuele stand van zaken.
In deze Voorjaarsnota is rekening gehouden met alle tot dusver bekende kostenstijgingen. Eventueel aanvullend ingediende zaken zullen in de Najaarsnota worden meegenomen. Bovendien zal bij de verwerking van de meicirculaire moeten worden gekeken of en zo ja in hoeverre gemeenten via het Gemeentefonds worden gecompenseerd voor alle kostenstijgingen.

5.1 De ambities kunnen nog worden bijgesteld.
In de nu gepresenteerde Voorjaarsnota is uitgegaan van honorering van alle ontwikkelingen, speerpunten en aanvullende wensen. Dat is conform de ambitie die er is. Daarbij is getracht zo scherp mogelijk aan de wind te zeilen. Het bijstellen van die ambitie kan er toe leiden dat het financiële plaatje anders wordt.
Om de ambitie ook financieel te kunnen realiseren is een aantal dekkingsmaatregelen genomen. Het resterende tekort zal in de komende maanden worden opgelost. Daarbij kunnen de uitkomsten van de meicirculaire, actualisatie van de inkomsten (leges en OZB) en een kritische blik op de voorcalculaties helpen.

Financiële paragraaf

Het gedeelte autonome ontwikkelingen in deze voorjaarsnota leidt tot een nadeel van € 2.499.352 in 2023. Het verwachte jaarresultaat over 2023 komt hierdoor uit op € 2.167.333 negatief.
Als alle ontwikkelingen, speerpunten en aanvullende wensen in deze Voorjaarsnota worden gehonoreerd en de aangekondigde incidentele dekking ook akkoord is, ontstaat een beeld waarbij alle jaren een tekort geven. Die tekorten worden vooral veroorzaakt door de loon- en prijsstijgingen, de achterblijvende rijksgelden en de ambities die in deze Voorjaarsnota zijn verwerkt.

In deze Voorjaarsnota is reeds gezocht naar mogelijkheden om kosten te kunnen dekken. In het kader van duurzaam financieel beleid is een sluitend financieel plaatje een doel. Aangezien de Algemene Reserve op dit moment een saldo heeft dat boven de vastgestelde bovengrens ligt, biedt dit ruimte om een aantal incidentele zaken af te dekken. Bovendien is een aantal stelposten ingezet en budgetten bijgesteld. Voor een totaaloverzicht van deze maatregelen wordt verwezen naar pagina 7 van de Voorjaarsnota.

Ook inclusief deze dekkingsmaatregelen kan er nog geen sluitend perspectief worden gepresenteerd. Alleen 2025 geeft een positief saldo. Om wel te komen tot een sluitende jaarschijf 2024 zullen nog verschillende keuzes moeten worden gemaakt. Hiervoor zal in eerste instantie de uitkomst van de meicirculaire worden afgewacht. Bovendien zullen binnenkort de gemeentelijke inkomsten (leges en OZB) nog worden geactualiseerd hetgeen mogelijk een verbetering van het resultaat kan opleveren. De gemeenteraad wordt bij de besluitvorming rondom deze Voorjaarsnota de ruimte gegeven om een aantal denkrichtingen mee te geven alvorens er in de meerjarenbegroting tot een sluitend beeld zal moeten worden gekomen.

Totaal	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo Voorjaarsnota	-3.511.185	-2.365.838	-339.110	-3.106.874	-4.395.563
Totaal maatregelen	1.122.094	1.577.284	1.816.824	1.799.824	1.152.825
Saldo na maatregelen	-2.389.091	-788.554	1.477.714	-1.307.050	-3.242.738

Participatie en communicatie

Op 29 juni wordt er een informatieve avond georganiseerd waarop de raadsleden in de gelegenheid worden gesteld om vervolgvragen te stellen naar aanleiding van de vooraf schriftelijk ingestuurde vragen en beantwoording.
In 2022 en de eerste helft van 2023 is er gewerkt aan een (domeinoverstijgend) beleidskader participatie voor de gemeente Duiven, Westervoort en de ambtelijke organisatie 1Stroom. Deze zal eind september 2023 in de raad ter besluitvorming worden voorgelegd. Dit

beleidskader heeft als doel meer eenheid en structuur aan te brengen in participatieprocessen en participatie naar een hoger niveau te tillen. Omdat de beleidsvorming nog bezig was gedurende het opstellen van de Voorjaarsnota 2023, is deze Voorjaarsnota nog niet participatief opgesteld. Maar er is een budgetaanvraag gedaan in deze Voorjaarsnota 2023 om de Voorjaarsnota van 2024 wél participatief aan te pakken (als pilot) volgens de uitgangspunten van het dan (als het goed is) vastgestelde beleidskader participatie.

Bijlagen

201618074 - Voorjaarsnota gemeente Duiven 2023
201618078 - Raadsbesluit Voorjaarsnota Duiven 2023

Duiven, 1 juni 2023.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester